

Minister Marga Klompé Net Mark Rutte

biografie Had onze eerste vrouwelijke minister nu wel of geen liefdesleven?

door Hans Renders

Feminist voelde ze zichzelf niet, maar een voorbeeld voor het feminisme is Marga Klompé (1912-1986) zeker. Dat begon al met haar studiekeuze: scheikunde. Omdat het gezin Klompé het niet breed had, gaf de net twintig jaar geworden Marga naast haar studie scheikundeles op twee scholen. Na haar afstuderen ging ze meteen door met een studie wis- en natuurkunde. Het zijn met name deze beginjaren die Gerard Mostert in zijn biografie van Marga Klompé leesbaar voor het voetlicht brengt. Boeiend is zijn beschrijving van het gezin Klompé. Een vader, aanvankelijk producent van postpapier, die in een inrichting terechtkwam en zijn familie niet meer wenste te zien. Volgens sommigen was hij gek geworden door het overheersende gedrag van zijn vrouw Maria, die hem soms opsloot in een klein kamertje. Ook maakt Mostert goed duidelijk hoe Marga Klompé in het verzet terechtkwam, als koerierster voor aartsbisschop De Jong.

In 1943 werd Klompé vicepresidente van de Unie van Vrouwelijke Vrijwilligers. Een lange mars door de instituties volgde. Als presidente van het Rooms-Katholiek Vrouwendispuut reisde ze in 1947 naar de Algemene Vergadering van de VN. Ze had eerder getwijfeld tussen lidmaatschap van de PvdA of de KVP en had uiteindelijk toch voor de katholieke volkspartij gekozen. Dat kwam nu goed uit, want in die delegatie naar de VN reisden ook het KVP-Kamerlid Sassen en de eveneens katholieke senator Beaufort mee. Zij raakten onder de indruk van Klompé en presten haar zich kandidaat te stellen voor het parlement.

Ze was buitensporig succesvol. In 1956 werd ze de eerste vrouwelijke minister in Nederland, Maatschappelijk Werk was haar departement en onder haar leiding werd in 1963 de Algemene Bijstandswet aangenomen. In 1966 werd ze weer minister en in 1967 was er zelfs sprake van dat zij premier zou worden. Zij is tot nu toe de enige vrouwelijke Minister van Staat.

Mostert heeft het allemaal bij elkaar gebracht, en niet kritiekloos. Toch is er iets vreemds aan



1956: zojuist benoemd als minister in Drees III

de hand met deze biografie. In een wonderlijke en warrige inleiding schrijft de biograaf dat Klompé uitsluitend op haar capaciteiten beoordeeld wilde worden. En voegt daaraan toe: 'waarbij gender geen rol speelde'. Klompé bleef ongetrouwd. Had ze het te druk voor de liefde, wilde ze zich niet binden of heeft ze nooit een relatie gehad? De biograaf heeft het wel willen uitzoeken, maar verder dan een paar geruchten is hij niet gekomen. Publicatie van een foto waarop Klompé samen met de Duitse minister van Buitenlandse Zaken Heinrich von Brentano een hotelkamer uitkomt, werd afgedaan met de opmerking dat je 'geen rustig gesprek kunt voeren in de lounge'. De aandacht die Mostert besteedt aan de 'charmante priester' Toon Ramselaar, tevens 'huisvriend en spirituele vader', bevat wel een suggestie van geheimzinnigheid, en niet alleen omdat Ramselaar ten onrechte de doctorstitel voerde. ■



Gerard Mostert, 'Marga Klompé 1912-1986. Een biografie', Boom, 655 p., € 34,90